

Servisi za društveno označavanje: DELICIOUS

Ivana Ružić

I. osnovna škola Čakovec

ivana.ruzic@skole.hr

091 790 06 56

Sažetak

Društveno označavanje je organiziranje i spremanje poveznica na web stranice, te njihovo označavanje sa ključnim riječima kako bi kasnije takav sadržaj bio lakše dostupan. Društveno označavanje se obavlja na specijaliziranim i prilagođenim web stranicama, servisima koji omogućuju korisnicima pohranjivanje popisa internet resursa koje smatraju korisnima.

Ovaj rad prikazuje mogućnosti jednog od najpopularnijih servisa Delicious, način rada, njegove prednosti i nedostatke te mogućnosti primjene u nastavi.

1. Uvod

Društveno označavanje (social bookmarking) je dio web 2.0 alata, a omogućuje organizirano spremanje poveznica na nama zanimljive i korisne web stranice. Korištenjem servisa za društveno označavanje osiguravamo stalnu dostupnost vlastitim poveznicama, a omogućeno je i dijeljenje poveznica sa korisnicima sličnih interesa, formiranje interesnih grupa i sl. Servisi za društveno označavanje nisu samo skladišta vaših poveznica, to su dinamična mjesta gdje možete s drugim korisnicima raspravljati, komentirati, pratiti popularnost poveznica i sl.

2. Servisi za društveno označavanje

Većina servisa za društveno označavanje zahtijeva registraciju, dok je samo pregledavanje tudi poveznica dostupno i bez registracije. Neki servisi imaju i opciju privatnog pohranjivanja poveznica. Kada korisnik pronađe zanimljivu stranicu, u obrazac za pohranjivanje dodaje adresu stranice, opis i određenu proizvoljnu ključnu riječ (engl. keyword).

Dodatne mogućnosti:

- ocjenjivanje i komentiranje,
- stvaranje interesnih grupa,

- e-mail,
- blog,
- obavljanje novim sadržajima s određenih stranica (RSS),
- "uvoz i izvoz" sa drugih alata za društveno označavanje.

Poznatiji servisi za društveno označavanje:

- Delicious,
- EndNote,
- Zotero,
- CiteUlike,
- Thumblee,
- Diigo.

3. Delicious

Delicious je jedan od vodećih web servisa za društveno označavanje osnovan 2003. godine. To je nehijerarhijski, klasifikacijski sustav u kojem korisnici mogu označavati poveznice na različite web stranice slobodno birajući ključne riječi. Za korištenje ovog servisa korisnik se mora registrirati, a za registraciju je nužan Yahoo korisnički račun.

The screenshot shows the Delicious homepage with a user profile for 'Ivana'. The profile includes a search bar, account info (signed in as Ivana), and options to sign in as a different user or sign out. The main content area displays search results for various tags like 'technology', 'photo', 'system:filetype:mp3', 'books', and 'blog'. Each result includes a title, URL, and a 'SAVE' button. A sidebar on the right lists 'Popular Tags' such as design, blog, video, software, tools, music, programming, webdesign, reference, tutorial, art, web, howto, javascript, free, linux, and web2.0.

Tag	Title	Count
technology	10 Simple Google Search Tricks - NYTimes.com	363
photo	Automatically Generate a Photo Gallery from a Directory of Images	143
system:filetype:mp3	45 Astonishing Examples of Long Exposure Photography - Noupé	117
books	SXSW panel recording - Maps, Books, Spines, Paper: Post-Digital Media Design	11
blog	Free Programming Books	164
	Free delivery worldwide on all books from The Book Depository	1897
	New & Improved Portable, Paperless, Digital Copy Machine	73
	Top 150 Management & Leadership Blogs - NOOP.NL	44

Slika 1. Početna stranica servisa Delicious

Ovaj servis nudi pregledan popis najpopularnijih i najnovijih poveznica kao i popise ključnih riječi s desne strane prozora. Delicious nudi i mnogobrojne mogućnosti za stvaranje i uređivanje grupe korisnika s istim i sličnim interesima, pisanje blogova, elektroničku poštu itd. Kontakte s drugih društvenih mreža korisnici mogu na lak i jednostavan način uvesti na ovaj servis, a omogućen je uvoz vlastitih oznaka s drugih servisa za društveno označavanje.

Delicious korisniku nudi instalaciju dodataka za web preglednike (Internet Explorer i Firefox) kako bi se sustav označavanja web preglednika obogatio nizom alata za kreiranje, uređivanje i pretraživanje poveznica sa servisa Delicious. Instaliranjem ovog dodatka sve korisničke poveznice dostupne su na i web pregledniku i na web servisu, njihov je rad sinkroniziran. Servis Delicious se može koristiti i bez instaliranja dodataka za web preglednik.

Servis je pregledan i pun mogućnosti no koliko ćete vremena utrošiti na uređivanje detalja oko vlastitih osobnih podataka i podataka ljudi sličnih intresa, na pisanje blogova i sl. ovisi o samom korisniku i njegovim potrebama.

4. Prednosti i nedostaci društvenog označavanja

Pozitivna strana društvenog označavanja je prije svega da služi kao online baza naših omiljenih poveznica, tako da joj mi možemo pristupiti u bilo kojem trenutku sa bilo kojeg računala spojenog na internet.

Slijedeće, ovaj servis je mjesto gdje se mogu pronaći i okupiti ljudi sličnih interesa i raspravljati o tim interesima, podijeliti podatke itd. Svaki korisnik može samostalno istraživati temu koja ga zanima i saznati nešto novo.

Negativna strana je ta što svu klasifikaciju i označavanje u ovakvim sustavima rade korisnici, zbog toga te baze i opisi resursa nisu konzistentne niti potpuno točne. Velika većina korisnika su potpuni laici što se tiče klasifikacije pojmoveva, a ne postoji propisan standardni set ključnih riječi koji se mora koristiti.

5. Mogućnosti primjene u nastavi

Društveno označavanje možemo koristiti u nastavi kao potporu učenju. Učenici se mogu okupljati u grupe oko zajedničkih interesa, hobija i sl. pri tome gradeći svoju grupu korisnika, povezivajući se s drugim korisnicima i tako razvijati osjećaj zajedništva.

Učenici mogu pomoći ovih servisa stvarati zbirke poveznica vezanih za određeno nastavno gradivo pri tome razvijajući suradničko učenje.

Društveno označavanje pomaže učenicima u razvijanju kritičkog odnosa prema sadržajima na webu i vrednovanju tih istih sadržaja.

6. Zaključak

Jeste li ikada elektroničkom poštom uputili prijatelja, člana obitelji ili kolegu s posla da posjeti neku zanimljivu web stranicu? Ako jeste, sudjelovali ste u društvenom označavanju.

Društveno označavanje je označavanje poveznica na vama zanimljive stranice i njihovo spremanje za kasnije korištenje. Umjesto da oznake spremite unutar svojih web preglednika, možete ih spremiti na servisima za društveno označavanje, poslati ih svojim prijateljima, pogledati što su drugi korisnici pronašli i označili kao zanimljivo. Servisima za društveno označavanje možete pristupiti s bilo kojeg računala spojenog na internet i na taj način uvijek pristupiti i uređivati vlastite zbirke poveznica i svoju mrežu korisnika.

Dakle, ono što je počeo kao način za slanje oznaka za prijatelje izraslo je u ustanovu socijalne tražilice. Više ne trebate na stranicu kroz tisuće rezultata pronaći iglu u plastu sijena. Sada, možete jednostavno otići na servis za društveno označavanje, odaberite kategoriju ili oznaku koja odgovara vašem interesu, i naći najpopularnije web lokacije.

Literatura

<http://delicious.com/>

http://elacd.carnet.hr/index.php/Drustveni_softver

http://en.wikipedia.org/wiki/Social_bookmarking

<http://www.carnet.hr/ela/alumni/izdvajamo/oznacavanje>

<http://www.scribd.com/doc/2413801/The-Role-of-delicious-in-education>